

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-228

СИЛАБУС	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	
SYLLABUS	Life safety and civil protection	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	OK15	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	16	Хімічна та біоінженерія Chemical and Bioengineering
Спеціальність Field of Study	162	Біотехнології та біоінженерія Biotechnology and Bioengineering
Освітня програма Degree Programme	Біотехнології, біоробототехніка та біоенергетика Biotechnology, Biorobotics and Bioenergy	

РІВНЕ - 2024

Силабус навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та цивільний захист» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Біотехнології, біоробототехніка та біоенергетика», спеціальності 162 «Біотехнології та біоінженерія». Рівне. НУВГП. 2024. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/18043/>

Розробники силабусу: Довбенко Тетяна Олександрівна, канд. техн. наук, доцент, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 14 від "15" квітня 2024 року

В.о. завідувача кафедри: Кухнюк Олег Миколайович,
канд. техн. наук, доцент

Керівник (гарант) ОП: Грицина Олександр Олексійович,
кандидат техн. наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ «Будівництва та архітектури»
Протокол № 6 від "23" квітня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Макаренко Руслан Миколайович, канд. техн. наук, професор

Попередня версія силабусу (вказати шифр)

© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Біотехнології, біоробототехніка та біоенергетика
Спеціальність	162 «Біотехнології та біоінженерія»
Рік навчання, семестр	4-й рік, 8-й семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	14 годин
Практичні заняття:	16 годин
Самостійна робота:	60 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА
ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Довбенко Тетяна Олександрівна, доцент, канд. техн. наук, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет
ORCID
Канали
комунікації

вказується URL: <http://wiki.nuwm.edu.ua/>
<http://orcid.org/0000-0001-7103-9656>
t.o.dovbenko@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

Програма «Природні небезпеки»
OK15 - навчальна дисципліна. Спрямована на досягнення визначених результатів навчання, якими встановлено форму підсумкового контролю (залік) та визначено кількість кредитів ЄКТС (3 кредити).
Мета та завдання
Метою вивчення дисципліни є надання знань, умінь, компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління безпекою та цивільним захистом, формування у здобувачів вищої освіти відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки в повсякденному та професійному житті. Предметом вивчення навчальної дисципліни є поняття, моделі безпеки, завдання професійної діяльності в розрізі безпеки особистості, тощо.
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів
https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2489
Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)
Основи екології, Загальна мікробіологія та вірусологія, Промислові біотехнології
Компетентності

K5 - Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
K6 - Навички здійснення безпечної діяльності.
K24 - Здатність дотримуватися вимог біобезпеки, біозахисту та біоетики.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПР22 - Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1 **Змістовий модуль 1**

Тема 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності:

1. Основні поняття та визначення безпеки життєдіяльності.
2. Класифікація джерел небезпек. Аксиоми безпеки життєдіяльності.
3. Вплив людського фактору у виникненні небезпек.
4. Державний нагляд щодо безпеки праці в сфері будівництва.

Тема 2. Ризик-орієнтований підхід в питаннях безпеки.

1. Загальні поняття аналізу та оцінки ризиків.
2. Критерії оцінювання ступеня ризику.
3. Управління ризиками нещасних випадків в будівництві.

Тема 3. Людина як елемент ергатичних систем.

1. Безпека в ергатичних системах.
2. Організація режиму діяльності на підприємствах в галузі.
3. Оцінка та вплив інформаційних систем.
4. Організація та оптимізація робочих місць з врахуванням антропометричних характеристик людини.

антропометричних характеристик людини.

Тема 4. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі.

1. Охорона природного середовища життєдіяльності.
2. Захист від шуму, вібрації та електромагнітного забруднення міської (сільської) території.
3. Захист від випромінювання та опромінення.
4. Системи протипожежного захисту.

Змістовий модуль 2

Тема 5. Причини виникнення, класифікація та моніторинг надзвичайних ситуацій.

1. Основні поняття та визначення у сфері цивільного захисту. Законодавча та нормативна база.
2. Причини виникнення надзвичайних ситуацій та їх класифікація
3. Основи державної політики у сфері цивільного захисту
4. Права та обов'язки громадян у сфері цивільного захисту

Тема 6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх наслідків.

1. Організація цивільного захисту на об'єкті.
2. Запобігання виникненню НС на підприємствах галузі.
4. Основні заходи з ліквідації наслідків НС.

Тема 7. Техногенна безпека суб'єкта господарювання.

1. Небезпеки на промислових об'єктах.
2. Заходи пожежного захисту суб'єкта господарювання.

3. Аварії на комунально-енергетичних системах життєзабезпечення.
 4. Руйнування будівель та споруд. Система забезпечення надійності.

Структура навчальної дисципліни

Назва модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	Усього	у тому числі			
л.		пр.	лаб.	сам. роб	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовий модуль 1					
Тема 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності	10	2	2	-	6
Тема 2. Ризик-орієнтований підхід в питаннях безпеки	11	2	2	-	7
Тема 3. Людина як елемент ергатичних систем	13	2	4	-	7
Тема 4. Небезпеки в сучасному урбанізованому середовищі	14	2	2	-	10
Змістовий модуль 2					
Тема 5. Причини виникнення, класифікація та моніторинг надзвичайних ситуацій	14	2	2	-	10
Тема 6. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та їх наслідків	14	2	2	-	10
Тема 7. Техногенна безпека суб'єкта господарювання		2	2	-	10
Усього годин	90	14	16	-	60

Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
	денна

№1. Оцінка психофізіологічних властивостей людини. Встановлення типу темпераменту	2
№2. Визначення психологічних властивостей людини: пам'ять, увага. Стрес на робочому місці	2
№3. Дослідження біоритмів людини	2
№4. Кількісна оцінка ризику	2
№5. Вивчення питань ергономіки робочого місця	2
№6. Забезпечення пожежної безпеки суб'єкта господарювання	2
№7. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій	2
№8. Оцінка економічних збитків від наслідків надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру	2
Усього	16

Форми та методи навчання

*Методи навчання – демонстраційні.
Технології навчання – імітаційні та неімітаційні, застосування практичних та навчальних кейсів.
Засоби навчання - комп'ютерні та мобільні системи і мережі, мультимедійний проектор.*

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

інструменти, обладнання, мультимедійне та програмне забезпечення, інтерактивні дошки, використання яких передбачається навчальною дисципліною

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (практична складова 60 балів, модульна складова 40 балів). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних видів робіт (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання **заліку** здобувачу вищої освіти необхідно набрати не менше 60 балів, виконати практичні заняття та здати модульну складову у вигляді комп'ютерного тестування. Структуру та вміст контрольних питань та завдань визначає викладач керуючись діючих нормативних документів університету.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за темами навчальної дисципліни

Назва теми	Бали	Форма контролю
	Денна форма	
Практичні заняття		
№1. Оцінка психофізіологічних властивостей людини. Встановлення типу темпераменту	8	Виконання завдань

№2. Визначення психологічних властивостей людини: пам'ять, увага. Стрес на робочому місці	8	Виконання завдань
№3. Дослідження біоритмів людини	8	Виконання завдань
№4. Кількісна оцінка ризику	8	Виконання завдань
№5. Вивчення питань ергономіки робочого місця	7	Виконання завдань
№6. Забезпечення пожежної безпеки суб'єкта господарювання	7	Виконання завдань
№7. Порядок класифікації надзвичайних ситуацій	7	Виконання завдань
№8. Оцінка економічних збитків від наслідків надзвичайних ситуацій природнього і техногенного характеру	7	Виконання завдань
Усього практичні заняття	60	-
Усього поточна складова оцінювання	60	-
2. Підсумкова складова оцінювання		
Модульний контроль №1	20	-
Модульний контроль №2	20	-
Разом за модульною складовою	40	-
Всього	100	-

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
		за одне	загальна
БЖД та цивільний захист Рів1.doc	26	0.5	0-13
БЖД та цивільний захист Рів2.doc	5	1	0-5
БЖД та цивільний захист Рів3.doc	1	2	0-2
Всього	32		20

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

✓ Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

[http://ep3.nuwm.edu.ua/5040/;](http://ep3.nuwm.edu.ua/5040/)

✓ Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями

<http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21123>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна

1. Березуцький В. В. Ризик-орієнтований підхід в охороні праці. LAP Lambert Academic Publishing, 2019. – 108 с.
2. Зеркалов Д.В. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. К.: Основа. 2016. 267 с.
3. Березуцький В.В., Адаменко М.І. Небезпечні виробничі ризики та надійність: навчальний посібник для студентів за напрямком підготовки 6.170202 «Цивільна безпека». Харків : ФОП Панов А. М., 2016. 385 с. 3. Кодекс цивільного захисту України : Кодекс України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 12.12.2023).
4. ДСТУ 3891:2013. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Терміни та визначення основних понять. [На заміну ДСТУ 3891-99; чинний від 2014-01-01]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2013. 20 с.

Допоміжна

1. Zhou L., Wu X., Xu Z., & Fujita H. Emergency decision making for natural disasters: An overview. International Journal of Disaster Risk Reduction. 2018. 27. P. 567–576. DOI: 10.1016/j.ijdr.2017.09.037.
2. Sterzel T., Lüdeke M.K.B., Walther C., Kok M.T., Sietz D., & Lucas P.L. Typology of coastal urban vulnerability under rapid urbanization. PLOS ONE. 2020. 15 (1). P. 1–24. DOI: 10.1371/journal.pone.0220936.
3. Іванюта С.П. Development of risk assessment methodology for emergency losses in the regions of Ukraine. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2015. Vol. 3. No 6 (75). P. 48–53. URL: <https://scholar.google.com.ua/scholar?oi=bibs&cluster=12306361295748604273&btnI=1&hl=ru> (дата звернення: 04.09.2020).
4. Ляшенко О.М., Ложкін Р.С. Розроблення інформаційної технології оперативного реагування на надзвичайні ситуації. Екологічні науки № 2 (29). Т. 1. С. 106–112. DOI: <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.2-29.1.17> URL: http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2020/2/part_1/19.pdf (дата звернення: 26.08.2020).

Інформаційні ресурси в Інтернет

До складу інформаційних ресурсів навчальної дисципліни входять:

1. Кабінет Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.
2. Законодавство України URL: <http://www.rada.kiev.ua/>.
3. Державна служба України з надзвичайних ситуацій: URL: <https://dsns.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6) [URL: <http://www.libr.rv.ua/>].

Поєднання навчання та досліджень*

Під час вивчення дисципліни студенти можуть залучатися до написання тез-доповідей для опублікування в науково-популярних виданнях, а також брати участь в університетських студентських наукових конференціях та залучатися до роботи в наукових гуртках

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Навички комунікації
- Вміння працювати в критичних умовах
- Вміння брати на себе відповідальність за прийняті рішення
- Лідерство + самостійність у професійних діях
- Успішна робота в команді
- Необхідність управляти своїм часом
- Здатність логічно і критично мислити

Дедлайни та перескладання

1. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

2. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdi/навч-тсентр-незалежного-отсінювання-знан/дOCUMENT>.

3. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <http://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачам вищої освіти можливе перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita> На платформах edEx, FutureLearn та інших подібних можна самостійно опанувати матеріал для перезарахування результатів навчання

Правила академічної доброчесності

1. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>

2. Кодекс честі студентів <https://nuwm.edu.ua/sp/dokumenty>

Вимоги до відвідування

Не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> При об'єктивних причинах пропуску занять, необхідно самостійно відпрацювати пропущений матеріал і захистити його. <https://exam.nuwm.edu.ua/> Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП. <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/42>

Автор
Доцент

Тетяна ДОВБЕНКО

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №651
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00